28985

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 23-го БЕРЕЗНЯ 1948 — No. 67. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 23, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

БЕЗПЕРЕРИВНІ НАРАДИ КОНГРЕСУ ВПРОДОЖ СВІТОВОЇ КРІЗИ

Вашингтон, 21 березня. — Предсідник палати репрезентантів, Джозеф Мартин, заявив, що з огляду на світову крізу конгрес мусить радити безперервно. Тому, що це виборчий рік і на день 21 червня назначена краєва республиканська конвенція в Филаделфії, був плян покінчити наради перед тим днем, щоб члени конгресу могли взяти участь у підготуванні передвиборчої кампанії. Тепер зайшла потреба передискутувати не лише справу примусового побору вояків до армії, але теж і застанови над загальним військовим вишколом. Крім цього закордонна політика Америки пішла тепер на інші шляхи й конгрес мусить бути під рукою, щоб міг сказати своє слово. Під теперішню пору найважнішою справою є викінчення Програми Відбудови Европи, яка мусить бути покінчена до 1 квітня, а щойно опісля прийдуть інші пильні справи на денний порядок.

ВЕЛИКІ ШКОДИ ВІД БУРЕВІІВ І ВИЛИВУ РІК.

Щікаго. — Весняні виливи рік в Середньому Заході, получені з буревіями, спричинили смерть 53 людей, як досі обчислено, а матеріяльні шкоди йдуть на мільйони долярів. Найгірші виливи трапилися в доплинах ріки Мисисипі, а це в стейті Айова, дальше в Мизурі та в Ілиной, а теж у Норт Дакоті, Небрасці і Висканзин. Виливи прийшли внаслідок несподіваної зміни температури.

Бубевії ішли через 7 стейтів від Тексасу аж до Ню Йорку з швидкістю 100 миль на годину. Шкоди в розбитих домах, поруйнованих цілих оселях, головно в Тексасі й Оклагомі, получені теж із жертвами в людях. Разом з торнадом ішли зливи, і це перешкоджало рятунковій акції. Нараховують 300 покалічених і потовчених людей побіч згаданих уже 53 погибших. В Оклагома Сіти торнадо вдарив в місцевий летунський військовий майдан, де були уставлені 100 літаків, скрутив ними, наче б це були дітачі забавки. Шкоду обраховують на $15,000,000. Між літаками були бомбовальники Бі-29 і чотиромоторові транспортові літаки марки Сі-54. Деякі літаки згоріли внаслідок вибуху, а інші сильно ушкоджені.

ВИСВИСТУЮТЬ ІМЯ ТРУМАНА НА ЗІБРАНІ ЖИДІВСЬКОГО ТОВАРИСТВА.

Ню Йорк. — На річнім зібранні Жидівського Імігратійного Товариства ГІАС, яке відбулося в неділю в готелю Астор при співучасти 2,000 делегатів, відчитав екзекутивний директор Ізаак Л. Азовскі привітне письмо від президента Трумана. Заки він почав його читати, почалися свисти і звичайні гудіння „бу-у-у" при згадці імени президента. Коли ж на хвилину учасники втихомирилися, щоб вислухати змісту привіту, почали дальше гудіти, коли прочитано підпис президента. Зате привіт губернатора стейту Дюїв діждався оплесків. На зібрані прийнято резолюцію з доманням допустити нових імігрантів з Европи.

ЗАБОРОНА ЧУЖОМОВНИХ РАДІОПРОГРАМ ПІД СУДОМ.

Дітройт, Миш. — Окружний судя Айра В. Джейн продовжив на неозначений час наказ радієвій стації WJLB втримувати дальшу чужомовні радіопрограми, коли ця стація хотіла усунути їх з неозначених причин. Власники програм в неанглійській мові, між ними й української, внесли позов до суду проти зломання контракту, а судя після триденного розгляду справи видав рішення, щоб обі сторони внесли виводи на письмі та щойно на їх підставі буде заряджена повна судова розправа.

ПОКІНЧЕНО УЧИТЕЛЬСЬКИЙ СТРАЙК У МИНЕАПОЛИС.

Минеаполис.—Після 21-денного страйку вчителів та вчительок 75,000 учнів повернулися до 92 міських шкіл на науку. Учительська юнія прийняла підвищку платні по $40 місячно до кінця 1948 шкільного року, а шкільна рада залишила плян скоротити шкільний рік на 4 тижні, щоб заощадити грошей на видатках при утриманні шкіл. У страйку брали учасць 1,100 учительських сил.

ЛАДЖ НАЗИВАЄ ВОЛЕСА ШКІДНИКОМ.

Вашингтон.—Сен Генрі Кабот Ладж, републиканець з Масачусетс, сказав Генрісві Волесові, кандидатові третьої партії, що він своєю діяльністю наносить велику шкоду Злученим Державам і простому народові на цілому світі. Цей закид зробив Ладж у листі до Волеса у відповідь на телеграми, повислані Волесом до членів конгресу. Волес звернув увагу конгресменів на їхню відповідальність за воєнну гістерію. Ладж відповів, що Волесова телеграма перекручує правду і вживає цілих фраз в такий циничний спосіб, що ніяка відповідь на цю методу не є вистарчальна. Зате сен. Глен Г. Тейлор з Айдаго, заступник Волеса в його кандидатурі, зажадав від президента Трумана, щоб він спонукав до резигнації секретаря оборони Джеймса Форестала за його вмішування в закордонну політику, головно в справі Палестини.

ОСТОРОГА ПЕРЕД НЕДОСТАЧЕЮ ГАЗОЛІНИ.

Вашингтон. — Департамент внутрішніх справ оприлюднює осторогу для власників авт, щоб вони вже тепер мали на увазі недостачу газоліни в недалеких літніх місяцях. Треба щадити гаголіну, щоб можна її мати в літі. Теж і власники домів, які отоплюють мешкання земним олієм, дістали осторогу уживати топлива обережніше, бо може забракнути олію для промислових цілей.

ВЕЛИКЕ НАПРУЖЕННЯ МІЖ СОЮЗНИКАМИ В БЕРЛІНІ

СОВЕТИ ЗАЛИШИЛИ КОНТРОЛЬНУ РАДУ; ПОГОТІВЛЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ПОЛІЦІЇ.

Берлін, 21 березня. — Советські представники в Контрольній Раді Союзників, що є верховною окупаційною владою цілої Німеччини, вийшли сьогодні демонстративно зі засідання Ради, після двох годин бурхливих нарад та безуспішного домагання Советів, щоби західні союзники виявили свої пляни щодо дальшої політики в своїх західних зонах. Советський військовий комендант, маршал В. Д. Соколовський, покидаючи наради заявив, що він „не бачить глузду продовжувати засідання і проголошує його відложення". Негайно після того західні союзники наказали поготівля своєї військової поліції, яке продовжується. Сьогодні, крім маршала Соколовського, ніхто не міг би сказати, чи Контрольна Рада ще будьколи зійдеться та що взагалі означає советська демонстрація. Завтра положення вже повинно б вияснитися, але докищо положення в місті до краю напружене.

Почалося річне засідання головного уряду У. Н. Союзу

В понеділок, дня 22-го березня, почалося звичайне річне засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу. В нарадах, які відбуваються в конференційній залі в домі У. Н. Союзу при 81-83 Гренд Стріт в Джерзі Сіті, беруть участь: Головний Екзекутивний Комітет У.Н.С. в складі: головний предсідник Микола Мурашко з Джерзі Сіті; заступник гол. предсідника Григорій Герман з Вілкс-Бері, Па.; заступниця гол. предсідника Марія Малевич з Питсбург, Па.; головний секретар Дмитро Галичин з Ню Йорку та головний касієр Роман Слободян з Елизабет, Н. Дж.; Головна Контрольна Комісія У.Н.С. в складі: Дмитро Капітула з МекАду, Па.; Володимир Гірняк з Торонто, Онт., Канада; д-р Амвросій Т. Кібзей з Дітройту, Миш.; Іван В. Іванчук з Дітройту, Миш.; та Степан Куропась з Шикаго, Ілл.; Головні Радні У.Н.С.: Павло Дуда з Виндсор, Онт., Канада; Стефан Слободян з Филаделфії, Па.; Іван Романишин з Ірвингтон, Н. Дж.; Тарас Шпікула з Шикаго, Ілл.; Володимир Дідик з Дітройту, Миш.; Геновефа Зепко з Акрон, О.; Микола Давискиба з Маттапан, Масс.; Іван Кокольський з Вунсакет, Р. Ай.; Дмитро Шмагала з Клівленду, О.; Олена Штогрин з Филаделфії, Па.; та Петро Кучма з Ню Йорку. Наради відкрив в год. 10-ій перед полуднем головний предсідник У.Н.С., Микола Мурашко, вітаючи коротко зібраних головних урядників та згадуючи одну з головних цілей У.Н.С. — зеднати людину з людиною в організації, якій то цілі У.Н.С. головно і завдячує свою духову і матеріяльну силу. Річне засідання, звіти головних урядників та наради викажуть наскільки вони виконали накреслені минулого року невідкладні завдання для збільшення цеї духової і матеріяльної сили Союзу. На заклик головного предсідника віддано коротком мовчанкою належну пошану помершим членам У.Н.С. та приступлено до обговорення порядку нарад. В першому дні нарад передбачується звіти Головного Екзекутивного Комітету. Наради продовжуються.

Зміну американської політики приписують кінцеві „одного світу"

Вашингтон, 21. березня. — Упродовж останніх двох днів попереднього тижня Злучені Держави зробили такі основні зміни в закордонній політиці, які викликали загальне здивування в дипломатичних колах. Одна зміна — це домагання віддати справу Палестини під Опікунчу Раду Обеднаних Держав; друга — віддати Трієст Італії. Є ще й третя, яку оприлюднено перед 10 днями, а це, щоб китайських комуністів не вважати більше за меншину, а за ворогів Китаю. Оці переміни вказують, що Америка зірвала вже з теорією „одного світу", яку вона підтримувала досі і погодилася з думкою, що треба вести окрему політику разом з Західними Державами.

Секретар стейту Джордж К. Маршал виголосив дві промови в Каліфорнії з кінцем минулого тижня і в них відверто заявив, що Злучені Держави мають на меті обороняти Західну цивілізацію. Він теж сказав, що Америка має вести перед в боротьбі за волю проти тиранії. У неділю 21 березня Маршал приїхав з Каліфорнії до Вашингтону, а коли його запитали в справі зміни політики відносно Палестини, він сказав: „Я доражував президентові цю зміну і він пішов за моєю радою".

АМЕРИКА ПРОТИ ПОДІЛУ ПАЛИСТИНИ

ДОМАГАЄТЬСЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ СЕСІЇ ЗАГАЛЬНОГО ЗІБРАННЯ О.Д.

Лейк Соксес, Н. Й., 20. березня. — Представник Злучених Держав Америки в Раді Безпеки О.Д., Ворен Р. Остен, звернувся вчора до Ради, пропонуючи припинення акції в справі ухваленого Загальним Зібранням О.Д. поділу Палестини на арабську і жидівську держави та домагаючись негайного скликання надзвичайної сесії Загального Зібрання О.Д. для провірки цеї справи. Заява представника Америки потрясла до основ політичною думкою в цій міжнародній організації та викликала справжню сенсацію. Представник Жидівської Агенції для Палестини заявив, що запропоновану Америкою зміну можна буде накинути жидівському населенні тільки силою, а советський представник, А. Громико, виявив недвозначно, що Советський Союз обстоюватиме переведення в життя рішення про поділ.

АМЕРИКА ВИШКОЛЮЄ УКРАЇНСЬКИХ ДИВЕРСАНТІВ — ТВЕРДИТЬ МОСКВА.

Москва, 21. березня. (ЮП). — Юрій Карлов, берлінський кореспондент московської партійної „Правди", надрукував в цій газеті з 19-го березня повідомлення, мовляв, американські військові власті в Німеччині відкрили в місті Обераммергау окрему „школу східно-европейських диверсантів". Карлов „доводиться", що в цій школі службовики американської таємної військової служби разом з „німецькими генералами-інструкторами" вишколюють українців, поляків, югославів та „інших фашистів" до шпигунської та диверсійної служби на опанованих Советами територіях.

Проти-советський вулькан в поневоленій Україні

Брюсель, Бельгія. — „Ожел Бяли", орган „воюючої за свободу Польщі" ген. Андерса, у своєму виданні з 21-го лютого подав на першій сторінці велику на чотири шпальти інформацію про справжній проти-советський вулькан в поневоленій Україні. В інформаціях, потверджених посередньо самою советською пресою та комуністичними володарями, стверджується, що український нарід большевицьким терором, голодом та насильствами і безправями доведений до краю розпачі і не маючи вже нічого до втрати, почав розпачливу оборону свого тільки існування. По всіх територіях широкої України діють в лісах зорганізовані групи повстанців, проти яких безрадні і безсильні всі заходи советської окупаційної влади. Крім цеї зорганізованої боротьби, вже від січня цього року по всіх місцевостях України вибухають спонтанні повстання українського населення проти советської окупації. Повстання поширюється головно на тлі голоду та браку мешкань. Ряди зорганізованих і припадкових повстанців постійно поповнюються і скріплюються дезертирами зі советської армії та втікачами зі Сибіру. З початком цього року до більших заворушень дійшло головно в Києві, Кременчузі, Житомирі, Полтаві, Харкові та інших містах, не говорячи вже про Західну Україну, Закарпаття та Буковину, де діють сильні зорганізовані групи повстанців. До справжньої битви між українським населенням і советською окупаційною владою дійшло в Харкові в дні 9-го січня. Українське населення, озброєне хто в що попало, кинулось через руїну міста, змітаючи густо розсіяні по місті станиці міліції, руйнуючи советські партійні і урядові установи з обласним комітетом комуністичної партії ключно, та плюндруючи існуючі ще магазини харчів і одягу. Після приходу підкріплень НКВД і війська повстанці окопались в існуючих ще від війни руїнах та дорого продали своє життя. Повстання вкінці здавлено. Про подібні події повідомляється теж з інших міст.

ЗАХІДНІ ВЕЛИКОДЕРЖАВИ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВОРОТУ ТРІЄСТУ ІТАЛІЇ

МОЖЛИВІСТЬ ПРОВІРКИ ІТАЛІЙСЬКОГО МИРОВОГО ДОГОВОРУ ТА ЗВОРОТУ ІТАЛІЇ КОЛОНІЙ В АФРИЦІ. СПІЛЬНА ЗАЯВА АМЕРИКИ, БРИТАНІЇ І ФРАНЦІЇ.

Торін, Італія, 21 березня. — Французький міністер закордонних справ, Жорж Бідо, підписуючи тут вчора разом з міністром закордонних справ Італії, графом Сфорца, спільну французько-італійську декларацію в справі митного союзу між обома країнами, подав до відома акцію західних великодержав в справі привернення італійської суверенности на вільній території Трієсту. Рівночасно у Вашингтоні, Лондоні та Парижі проголошено спільну заяву урядів Злучених Держав Америки, Великої Британії і Франції, стверджуючи, що вони звернулися до урядів Советського Союзу та Італії, пропонуючи зворот Трієсту Італії. На підставі мирового договору з Італією в Трієсті мала бути встановлена міжнародна влада під наглядом Організації О. Д., а тимчасом адміністрація цеї території була поділена між большевицькою Югославією та окупаційною американсько-британською владою. В своїй пропозиції західні великодержави покликуються на факт, що досі не можна було вибрати губернатора. Трієсту та що Югославія не адмініструє своєї частини, але практично її окупувала та включила під свою суверенність. Рівночасно в Парижі повідомлено, з дипломатичних джерел, що в найближчих днях західні великодержави запропонують ревізію цілого італійського мирового договору та передачу під протекторат Італії теж її передвоєнних колоній в Африці. Одне й друге рішення мало бути винесене вже раніше і його тепер тільки подається до відома.

МАНІФЕСТАЦІЯ В ІТАЛІЇ З ПРИВОДУ ТРІЄСТУ.

Погром комуністів в Медіоляні

Рим, 21 березня. — Становище західних великодержав в справі привернення італійської суверенности в Трієсті викликало найбільший ентузіязм в цілій Італії, що проявилося в масових маніфестаціях призні та вдячности італійців західним союзникам. В місті Турін італійська людність влаштувала велику овацію французькому міністрові закордонних справ Жоржові Бідо та італійському міністрові, графові Сфорца. В найбільш збольшевиченому місті Медіоляні в північній Італії комуністи пробували демонструвати проти західних великодержав, організуючи вулицями похід з червоними прапорами. Населення міста з таким обуренням і такою силою зареагувало на цю демонстрацію, що комуністи не тільки почали втікати, але ще й просили охорони та ратунку від поліції.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ДАДУТЬ БІЛЬШЕ ХАРЧІВ НІМЕЦЬКИМ РОБІТНИКАМ.

Франкфурт над Майном, Німеччина, 21 березня. — окремою офіційною заявою тут сьогодні виявлено, що німецьких робітників в промисловому басейні Рурщини вирізниться від загалу населення призначенням більших харчових пайків, головно мяса і товщу.

Діло в тому, що Рурщину західні великодержави задумують включити в загальну европейську відбудову, а для справности її продукції необхідно піднести життєвий рівень для важко працюючих копальняних робітників.

МОСКВА ГОВОРИТЬ ПРО „ЗМОВУ ЗА ЇЇ СПИНОЮ".

Лондон, 21 березня. — Московська радіовисильня передала сьогодні перший коментар на тему декларації західних великодержав в справі італійської суверенности в Трієсті. Москва твердить, що західні великодержави змовилися та намагаються „поза її спиною" довести до ревізії італійського мирового договору, щоб в той спосіб допомогти „італійській реакції" в найближчих виборах. Московська преса рівночасно обвинувачує Британію, що вона зламала британсько-советський договір, який зобовязує обі сторони не приступати до жодної коаліції, що була б звернена проти одної з них.

АМЕРИКАНСЬКА УЧАСТЬ В КОНФЕРЕНЦІЇ 16-ТИ В ПАРИЖІ.

Париж, 21 березня. — Створені на пленарній сесії комітети і комісії 16-ти охоплених Пляном Маршала західно-европейських країн продовжують свою працю, розробляючи та вставляючи подробиці господарської відбудови західної Европи при американській допомозі. Нарадами практично керує мала група вибраних американських представників, що дає відповіді та вияснення щодо американського становища та висоти, засягу і передумов американської допомоги. Цих американських представників теж кожного дня точно інформується про перебіг нарад та винесені рішення.

БОЛЬШЕВИЦЬКА АРТИЛЕРІЯ ОБСТРІЛЮВАЛА БАЛКАНСЬКУ КОМІСІЮ О.Д.

Яніна, Греція, 21 березня.— Сьогодні тут офіціяльно повідомлено, що артилерія большевицьких партизанів обстрілювала табор спостерігачів з Балканської Комісії О.О.Д. біля албанського кордону. Встановлено, що обстріл ведено з території Альбанії. У висліді обстрілу не трапилось будьяких жертв.

ІТАЛІЙСЬКІ КАТОЛИКИ ПРОХАЮТЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ В БОРОТЬБІ ПРОТИ КОМУНІЗМУ.

Рим, 21 березня. — Люїджі Гедда, секретар безпартійного католицького „Громадянського Комітету", що нараховує багато членів та організацій в цілій країні, звернувся сьогодні до католиків Америки, прохаючи допомоги італійському народові в його боротьбі проти червоного фашизму. Гедда прохає моральної і матеріяльної допомоги.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346 JERSEY CITY 3 N. J.

БЕРЕЗНЕВІ ІДИ

Нагадувати Березневі Іди (15 березня), памятні з вбивства римського імператора Юлія Цезаря, значить ворожити якесь велике нещастя, війну, тощо. Але якраз таке можна вичитати в березні в американській пресі. Переглядаючи короткі витяги з преси різних міст, можна завважити, що водночас заговорили про зловіщі Березневі Іди різні люди і в різних місцях.

Можливо, що сталося це під впливом самогубства чеського міністра закордонних справ Яна Масарика. Воно, як можна завважити, потрясло Америкою до такого ступня, що дехто вже пише про війну зо Совєтами. Це природне, бо ж війни досі не було тільки тому, що уряд обмежувався до словних чи письменних виразів обурення проти Совєтів, як на терені Обєднаних Держав, так і деінде. Якраз тому і нагадують нам з різних боків перестерогу: „Стережіться Березневих Ідів". Це означало б у давному розумінні велике нещастя, яке може спасти у цьому місяці на Америку.

В модерному значенні такі перестороги толкується простіше й виразніше. Це іде весна, себто ця пора, коли зачинаються воєнні походи . . .

Едґар Анзел Моврер, якого статті про світові справи читають в різних газетах по цілій Америці, пише, що коли б президент Бенеш не був піддався комуністичному насиллю і попросив був допомоги від Обєднаних Держав, згідно з їх Чартером, а від Злучених Держав на підставі Доктрини Трумана, то „ціла сучасна історія була б взяла, можливо, інший оборот". Це теж означало б, можливо, війну. Моврер наводить більше таких міжнародних випадків, що могли б уже нині спричинити війну, теж і для Америки. Він теж згадує найближчі події, як от квітневі вибори в Італії, які можуть викликати війну і т. п. Іншимя словами є чого „Стерегтися Березневих Ідів"! На них звертають тепер особливу увагу ті, які постійно пишуть, що війна нічого не розвязує, та що в сучасному положенні вона може тільки скріпити Совєти та комуністів, а не їх розбити, чи ослабити. Інші добачують — і то не без причин — провал цілої людської цивілізації, якщо б вибухла третя світова війна. Іншими словами: Осторожно з Ідами!

Проте, які страшні ті Березневі Іди не були б, то в цілому ряді міжнародних конфліктів воєнної пожежі не стримаємо, коли будемо лякатись війни аж так далеко, щоб тирани на Кремлі чулись спокійними, що війни не буде й їм нічого боятись. Цього роду поведінка вправді спинить війну, але так, що відложить її на якийсь час, на такий, який буде догідний для Кремля, щоб пуститись на дальший підбій світу. Тепер ще московські можновладці можуть хоч налякатись, тому притихнути, а навіть тут і там відступити. Та коли б на тім тільки мало скінчитись, то цьогорічні Березневі Іди були б дійсно фатальними, бо війна вибухла б цілком певно пізніше, але вже з фатальними наслідками для демократичних потуг і для людської свободи в цілому світі. Мабуть теж і це мав президент Труман на увазі, коли говорив у конгресі про негайне скріплення американської мілітарної сили.

ЯКА БУДЕ ВІДПОВІДЬ КРЕМЛЯ?

З усіх сторін надходять різні коментарі на останню промову президента в конгресі, а одночасно й запити, що скаже на це московське Політбюро. Та не іде тут про усну чи письменну відповідь, бо це в большевиків не таке важне, а про дальше їхнє поступування. Яке воно буде, можна пізнати до певної міри по заявах різних советських представників чи делегатів, які твердять, що війни не буде. З цього заключають, що Кремль таки буде рахуватись з серіозністю вашингтонських перестороґ, а тим самим припинить дальшу агресію бодай хвилево.

Іншими словами Москва вдоволиться наразі тим, що загарбала і візьметься тепер за закріплення цього, що посідає. Пересторога президента Трумана змагала головно до цього, щоб спинити Сталіна в його імперіалістичнім поході. Це готово статись і тому советські представники такі певні, що війни не буде.

Знавці Совєтів згідні щодо цього, що Кремль не може вести війни на більші розміри, ні не може її виграти з тою потугою, що Злучені Держави. Це є безсумнівний факт, не зважаючи на большевицьку пропаганду, що Росія розторощить кожного ворога. Це знає найкраще сам Сталін, знає це добре Політбюро. Тому не думають, щоб Совєти могли в теперішньому моменті зачати війну. Вони навіть відступлять у тих місцях, які могли би спричинити війну Злучених Держав з ними.

Злучені Держави не тільки що ніякого воєнного конфлікту не викличуть, але будуть цілком певно робити все можливе, щоб до нього не дійшло. Тому можна б говорити, що у світі бодай впродовж найблищих кількох років світової війни не буде. Та звичайно так буває, що хоч за малими винятками таки ніхто війни не хоче, а вона проте вибухає. Так може і тут статись. Навіть з малого інциденту може розгорітись в такому напруженому часі, який тепер переживаємо, поважний конфлікт, не говорячи вже про такі вибухові вульканн, як Греція та Італія. Одначе викликати такі конфлікти можуть нині головно комуністи чи Совєти, не своєю агресією, то гнобленням і терором.

Українська маніфестація в Европі

В неділю, 14. березня 1948 р., у баварській столиці Мюнхені відбулася величава антибольшевицька маніфестація української еміграції. Її влаштовано на знак протесту проти штучно викликаного московськими большевиками в Україні голоду в роках 1932-33, наслідком якого вимерло понад 7 мільйонів українських чоловіків та безборонних жінок і дітей.

Московські большевики поставили собі основне завдання опанувати світ шляхом світової комуністичної революції. Перешкодою для них в цьому були передовсім ними підбиті народи, з українським на чолі. В українському народі глибоко закорінене почуття духової, культурної і національної самобутности, глибоко жила (і живе) ідея національно-політичної свободи і української державности, гарячо палало бажання жити своїм суверенним життям. Особливо плекались традиції серед широких мас українського народу та велика любов до прабатьківської землі і Матері-України.

Большевики збагнули, що це найбільший їхній ворог. Саме ці властивості українського народу стояли на перешкоді здійснення їхніх плянів. Коли москалі на протязі трьох соток років за царського режиму намагалися змосковщити українців, забороняючи в Україні українську мову, насаджуючи московську адміністрацію, і т. п., то **червоні московські імперіялісти рішили радикально знищити увесь український народ, і то не тільки духово, але й фізично.** Для переведення цих плянів у життя вони рішили насамперед ввести колективізацію землі в Україні. Бо відобравши від селян землю, вони найлекше могли підорвати їх духово і фізично. З приходом Сталіна до влади вони почали радикально здійснювати колективізацію, відбираючи українському селянинові все, що його предки та він сам придбав мозольною працею на протязі довгих віків. Українське населення ставило чинний спротив проти відбирання від нього прадідівської землі й іншого майна. Тоді московсько-большевицькі імперіялісти застосували супроти українців нечуваний до того часу в історії людства терор. Переводячи тотальну колективізацію, вони у страшний варварський спосіб, відбирали від населення не тільки землю, господарські будинки і реманент, але й абсолютно усі харчі. Відбирали останні рештки збіжжя, муки, а навіть забирали вже спечений хліб, залишаючи населення цілковито без харчів. Це довело до вимерення голодом багатьох соток українських сіл **поголовно.** Україна, що на протязі віків була збіжевою коморою для Европи, в роках 1932-33 плянове була виморювана голодом, була змушена до канібалізму, а українське збіжжя в той же час вивозилося в Московщину та закордон для фінансування комуністичних рухів у інших країнах. Мільйони українців вмирали голодом, а український хліб ішов на підготову світової комуністичної революції.

Світ не знає подібного випадку в історі людства. Це найбільший злочин супроти людства, який доконано в такий ганебний спосіб. І, на жаль, світ ще донедавна не чув нашого болю. Щойно тепер, коли він відчув близькість безпосередньої власної загрози з боку большевиків, він починає реагувати і нас розуміти.

На знак протесту проти цього большевицького варварства та для вшанування памяти вимордованих штучним голодом сімох мільйонів українців, тепер, у 15-ту річницю українська еміграція далеко поза кордонами поневоленої Батьківщини влаштувала велику жалібну маніфестацію.

В одній з найбільших мюнхенських церков архієпископ в сослужінні 20-х священиків Української Автокефальної Православної Церкви відправили панахиду, в якій взяли участь великі маси українських емігрантів. В перших рядах, крім чисельно заступленого чужинецького світу, було видню голову Всеукраїнської Національної Ради, представника ЗУАДК-у на Европу, адв. Романа Смука, представника української Греко - Католицької Церкви о. прaлата Дам'яна Лопатиського, представників Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині і Обласного Предсвавництва Української Еміграції у Мюнхені, українських генералів, ректорів українських високих шкіл, представників українських громадських установ та політичних організацій. Співав хор „Україна" під диригентурою проф. Нестора, а проповіді виголошено в українській, англійській і німецькій мовах. Підчас панахиди біля могили пластуни і СУМ-івці тримали почесну варту.

Після могутнього відспівання молитви „Боже Великий Єдиний, нам Україну храни..." сформувався жалібно-маніфестаційний похід містом для перенесення вінків до Української Церкви. Несено вінки від Всеукраїнської Національної Ради, Української Головної Визвольної Ради, Уряду Укра

(Докінчення на стор. 3-тій).

1933-1948

15-ТИРІЧЧЯ СТРАШНОГО ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ, ОРГАНІЗОВАНОГО КРИВАВОЮ БОЛЬШЕВИЦЬКО-КОМУНІСТИЧНОЮ МОСКВОЮ.

Року Божого 1948 все українське громадянство на чужині відзначає чорні 15-ті роковини жахливого голоду на Україні.

Півтора десятка років минуло з того часу, але перед кожним українцем і досі стоїть живий образ вмираючих сіл і міст хліборобної, багатоврожайної України. Наче бачимо сьогодні, як по селах, містах і хуторах, по шляхах і роздоріжжях, по левадах, ярах і вибалках родіонї землі лежать сотні й тисячі голодних українців, опухлих і обдертих, напівживих і мертвих... Вся Україна вкрита мільйонами трупів українців, старих і молодих, жінок, дітей, немовлят... Наче сьогодні бачимо той проклятий рік, рік 1933-й. Близько 8 мільйонів українців померло тоді з голоду.

Хто ж був виновником цього новітнього страхіття?

Большевизм, червоний, людською кров'ю залитий, Кремль, комуністичні диктатори з ЦК ВКП (б)!

Це вони, канібали XX сторіччя, щоб силою примусити українське село піти в ненависні йому рабські колгоспи, пограбували весь український хліб і відправили його московському диктаторові-ненажері, кинувши українців на голодну смерть.

Відзначаючи ці чорні роковини, звертаємось з молитвами до Бога і з проханням до цивілізованого світу:

— Допоможіть гнобленій большевизмом, воюючій нині Україні позбутися комуністичного ярма! Зверніть свої погляди туди, де сьогодні ллється кров, де сьогодні гинуть тисячі й мільйони українців по советських концтаборах Сибіру, Колими, Самари, Забайкалля. Гляньте туди, на Україну, що під свободолюбивими прапорами героїчної УПА бореться за своє визволення!

Пам'ятаймо, що сьогодні жертвою большевицького варварства є Україна, а завтра цією жертвою може стати весь світ!

Жертви мільйонів загиблих українців з голоду в 1933 році кличуть весь український народ і весь світ до боротьби проти комуністичних імперіялістичних загарбників, за волю, щастя і правду Христову!

Молимось до Тебе, Боже, і віримо, що Ти, як і весь свободолюбний світ, почуєш нас і допоможеш нам!

Центральний Комітет
Спілки Української Молоді.

(Летючка, розкидана теж і в англійській мові, в часі антибольшевицької маніфестації в Мюнхені, 14. березня 1948).

„Відверта відповідь" на „відверті листи"

Переживаємо грізні часи. Думаєте війна? Її ще нема, натомість грізним маревом над нашим суспільством вже нависли „відверті листи". Чиста кара Божа! Якуб українську газету до рук не взяти, якого б запечатаного сімома печатками листа до редакції не відкрити, скрізь якийсь „відвертий лист", що ним пробується таки справді відвернути якусь „справу". Страшна пошесть „відвертих листів" навістила в останніх часах наш люд, головно на еміграції в Европі, хоча познаки подібної пошесті вже починають проявлятися і в нашій „олд, ґуд" Америці. В більшості ці „відверті листи" приходять ще в супроводі додаткових вияснень та поучень, чому редакція повинна такого „відвертого листа" подати до відома широкому загалові. Все „базоване" тільки на „чистій правді" та з одною тільки метою: допомогти справі, і не якійбудь справі, але українській, національній, всеукраїнській, майже всесвітній „справі".

Вглибитися в ті „відверті листи" — і справді можна втопитися. Можна втопитися в калабані слів та згубитися в лябірінті всіляких пересудів, претенсій, антагонізмів і всего, чого тільки хочете, тільки не мудрої справи. Виїмки трапляються, але вони загального грізного образу „відвертих листів" не змінюють.

Загальний зміст цих „відвертих листів", надрукований „яко в причту" в „Свободі" з 19-го березня. Всего разом — понад пів сторінки, але хто визнається там в чому діло, яка ціль, чому ці речі не поладжується „закритими листами" звичайним бюровим порядком і йдеться з тим до преси? Яку то „справу" цим роз'яснюється і якими громадськими міркуваннями тут керується, плутаючи особи з інституціями, узагальнюючи фрагменти і, насамперед, чому це „відкритий лист", з безлічню титулів та „правдивих" і „надежних" пошан? Преса є на те, щоби інформувати та розяснювати поодинокі справи, навіть дрібні. Але чи того рода „відверті листи" дають якенебудь вияснення, а вже насамперед, чи дають точне і правильне? Роздуваючи майже до гльобальної величини та важливости свою думку на одну, чи другу льокальну подію, дійсну або уявлену, заставляється загал прийняти в будьякій особистій, чи партійно-політичній жовчі, тільки затроюючи громадську атмосферу. Звичайно, громадських болячків не можна толерувати і дозволяти їм якнебудь гнити, але насамперед треба мати переконання і знати, що це є справді боляк та що він власне в тому місці, на яке показується. Бо було б безглуздям відрізувати, наприклад, вухо, тоді, як болить зуб. Тільки конструктивну вартість може мати теж здорова громадська дискусія в одній, чи другій справі, з конкретним наведенням фактів і рівночасно шуканням можливості розвязки. Але при чому тут „відверті листи"? Навіть як трапиться тема інтересна, важлива і справді добре схоплена, то чому це якраз у формі „відвертого листа"? Чому не заторкнути і не вияснити справи звичайною статтею, чи дописом? Це ж простіше і тоді не зводиться громадської справи до особистої та навпаки, особистої до громадської. Більшість „відвертих листів", з якими нам в останньому часі доводилось зустрічати, були, здається, призначені насамперед на те, щоби в них прихопати свої думки. Навіщо ж тоді „відкривати" листа?

На підставі дотеперішнього досвіду на всі ці „відверті листи" за деякими виїмками, можна б дати одну „відверту відповідь": кинути їх до „відвертого" коша та намагатися інформувати про громадські справи і розяснювати їх загально прийнятими громадськими нормами і газетними формами.

ВАЛЕРІЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ

ПРОБЛЕМА ХЛІБА

Оповідання

3)

Вночі.

Під час спекулянтської подорожі мені трапилася ще одна пригода, яку я вже забув і з наслідків її скористався допіру.

Справа така. Їхати мені випало ввечорі та ще й на вагоновому даху — всередині вагонів було повнісінько, як оселедці. Можна було ще їхати на буферах чи на паротягу верхи, але я обрав дах. Потьмаріле повітря обливало ввесь час обличчя, внизу на обабіч широкими просторами бігла земля, й було почуття вільного дужого лету під хмарами. Я став і заспівав. Мою пісню підхоплено на інших дахах та вагонах, і потяг летів справді як дивовижний співочий птах, повний сили й завзяття.

Я зліз, сп'янілий з руху, пісні, повітря й простору. Мене перегонили спекулянти й спекулянтки, і їхній вигляд викликав у мені ніби давнезні спогади про події, що відбулися допіру. І було гарно, ніби я немав нічого ні позад себе, ані попереду, й мене брав сумнів, чи справді я єсть.

Ззаду покликано:

— Товаришу! Товаришу!

Я озирнувся. Товста жінка, зігнувшись під лантухом угорі, гукала на мене, засапуючись. Я спинився.

Вона кинула лантух на землю, майже плачучи. Вона, бач, забарилась у вагоні й не запопала вже носильника. Нести не сила. Чи не послужу я? Вона заплатить...

Я нахилився, взяв лантух на плечі й поніс. Вона йшла поруч, оддихуючи, і не вгавала мені дякувати. Далі спитала, хто я такий. Я сказав що студент. О, вона має пошану до студентів! Вона сама вчилася колись; гадала навіть до гімназії вступити, — та де там! Тепер вона торгує на базарі пиріжками. Заробляє добре, то що це за життя? Коли ще був живий її чоловік, машиніст, то ще хоч як було, та й то п'яниця він був. Ох, бив її!... Світу не бачила! А тепер одинока, як бур'янина в полі. Ой, життя!

Ми йшли довго, на край міста, і вона весь час розповідала. Спинилася перед невеличким будинком. Скільки я візьму? Нічого, я просто прогулявся. Та як то? Тепер із рідного батька беруть!... Дуже просто. Ну, якщо так, то хай я зайду до неї колись попоїсти пиріжків, увечері вона завсіди дома, якщо не їде куди по харчі. Куди їй ходити? Вулиця така, будинок такий, звуть Марта.

Сьогодні, гулявши, я згадав про це, і аж слинка мені покотилась, коли я уявив собі мені пиріжки. Я ж їм самий хліб, курю махорку! Постановив піти.

Я застав її вдома, і вона зраділа невимовно. Вона й надії не клала, що я, студент, згадаю про неї, бідну спекулянтку. Ну, тепер, ми будемо добрі знайомі! Вона, бач, зовсім-зовсім самотня. Ой, життя! Вдень на базарі сама лайка, а ввечорі дома одинісінька, як палець. Який же я любий! Чи ж я сяду! Я бач, не пішов на бульвар забавлятися з панночками, а завітав до неї, бідної спекулянтки! Пиріжки ще в печі, зараз будуть. А чи не перекушу я чого-небудь? Може оселедця з свіжою картоплею? Горілки, хай я вибачу, — немає, — хіба вона сподівалася такого гостя?

Я сів, приємно відчуваючи себе паном становища. Враз з'явився оселедець; і, треба сказати, я пожер його з кісточками, як кроля гадюка. А вона сиділа й захоплено дивилася мені в рот, ніби я їй велику послугу робив їсши, — і без угаву дивувалась, який то я любий хлопець.

По оселедці я далеко збадьорився, а після солодких пиріжків і зовсім звеселів. Встав — почав походжати по хаті, жваво розмовляючи. Вона сиділа й щасливо дивилась на мене. Так несподівано я зробив радість цій жінці.

Вона була товста, неохайно вбрана, з грубими рисами обличчя. Тільки очі були тужні й здавалися гарними. Мені спало на думку, що вона зовсім не підходить до мого колишнього ідеалу дружини. Я, бувши колись зелений юнак, обмірковував взагалі питання про дружину, й дійшов висновку, що то повинна бути жінка гарненька, дурненька й не товста. Це ще більше звеселило мене.

Побачивши на стіні гітару, я спитав, чи не вона це грає. Ой, ні, то її чоловік, машиніст, грав був. Він п'яниця був, бив її, але вона має жаль за ним. Мужчина хоч поб'є гірко, та й приголубить солодко. Погано без мужчини жити, та ще тепер, та ще молодій — їй же ще тільки тридцять п'ять. А я граю? Ну, так хай я заграю!

Я взяв гітару, заграв і заспівав. То співала моя душа, радіючи, що напхане черево не турбуватиме її ще якийсь час.

Вона слухала й заплакала. Ой, як я нагадую їй її чоловіка! Він точнісінько так грав.

(Докінчення буде).

В. Левинський.

М. ДРАГОМАНІВ ПРО ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

I)

В історії української політичної думки Михайло Драгоманів займає одно із найвизначніших місць. Його роля, що її він відіграв у розвитку українства взагалі й політичного зокрема — колосальна. На жаль, вона не тільки не просліджена й мало відома, але недоцінювана, а то й фальшована й опльовувана.

Загально беручи, на Драгоманова слід дивитись як на ідеолога поступу й европеїзму на Україні. І з цього погляду його роля просто реформаторська. Як кожний реформатор, так і Драгоманів викликував ще за свого життя бурю негодувань і пристрастів. Ці негодування й пристрасті, що збирались довкола його особи з різних боків за його життя, не тільки не успокоїлися після його смерти, але ще більше можна сказати, змоглися. Це найкращий покащик та обективна ознака не тільки великого значення, але й великої живучости політичних ідей Драгоманова, які він проповідував. Про мертві ідеї про дрібні й скоро переминаючі ідеї не суперечать. Вони негайно забуваються.

Як послідовний демократ, прогресист позитивіст, Драгоманів не знав компромісу. Тимто не дивно, що його політичний світогляд, без тіні, еклектизму, та його суспільно-політичні думки знаходили з одного брку відданих йому приклонників та учнів, а з другого завзятих противників і ворогів.

Кожну людину й кожного письменника тільки тоді можна як слід оцінити, коли поглянемо на них з історичного становища й об'єктивним методом та ще й на ґрунті тієї громади, в якій він виріс, розвивався і працював.

Не інакше слід дивитись і на Драгоманова. Не інакше слід і його оцінювати.

Драгоманів нині вже історична особа. Тим більше слід дивитися на нього з історичної перспективи та оцінювати його політичний світогляд з наукового й об'єктивного становища. Це значить, в оцінці Драгоманова, як українського політичного мислителя, не можна замикати очей на його еволюцію, яку він переходив. Це значить, що до політичних писань Драгоманова слід підійти, правда, з міркою критичної аналізи, але залишити при цьому на боці всякі партійні чи групові інтереси, а тим більше всякі особисті інтереси, з якими зправила підходили до нього його противники.

***

Драгоманів виїхав у 1876 р. з Києва загряницю, з місією служити на вільній швайцарській землі справі визволення України та оборони прав українського народу перед европейським культурним світом. „Так почався останній еміґрантський період його життя, що тривав до самої його смерти, двадцять літ без кількох місяців — а в історії новочасної української думки і дії відкрилася пам'ятна сторінка, значення якої ніяк не слід недоцінювати"[1]). Ці обов'язки, які вложила на нього київська „Стара Громада", виряжаючи його за кордон, мусів він погодити зі своїм народницько-соціялістичними переконаннями, які в нього своєрідно склались. Не дивно, що перша його публіцистична більша публікація, в якій він уперше основно заговорив про справу визволення України, носить на собі печать цих переконань. Це „Передне Слово", вступна книжка до збірок женевської „Громади" (1878 р.). Проте справа визволення України є темою і другої більшої його публіцистичної праці написаної по російськи п. з. „Вольный Союз — Вільна Спілка. Опытъ украинской политико - соціяльной программы". (Женева, 1884. Ст. 109), яка є виразом певної ідейної еволюції, що її перейшов Драгоманів. З поглядами Драгоманова, висловленими ним про справу визволення України в цих двох публікаціях зазнайомимо читача.

Автор починає свою першу працю короткими ґеографічними відомостями про Україну та зупиняється ближче на тому її стані, що склався після зруйнування Москвою Січі в 1775 р. по останні часи. „З руїною Січі, цього заборола української державности, попав наш нарід, каже Драгоманів, у тяжку неволю, а земля наша розірвалася між сусідніми царствами й начальствами.[2]) З того часу сама думка про волю України стала придавлена не тільки серед українських селян, але головно, серед українських письменних людей. І тільки „в XIX ст. письменним людям довелось добиватись до того, хто вони, чим вони були й чим мусять бути, вже по стачим книгам та по увазі до неписьменних людей". (ст. 14).

Так стали українські вчені додумуватись до „спільности нашої землі та своєї волі для неї чи то в Росії чи то в спільній Слав'янщині (історія Русовъ, політичні писання Шевченка з 1840 по 1847 р. Кирило-Методіївське Товариство — 1847, українські вільнодумці й хлопомани).

Проте політичні думки в українських хлопоманів (українське народовство) мало в кого були ясні. „Українське народовство в 60-ті роки не виступало перед своїм людом і перед усім світом з прямими думками про те, що сам народ український мусить впорядкувати свою долю, як йому потрібно, скинувши з себе всяке панство й державство" (там же, ст. 21-2).

„Так у тій частині нашої України, що під Москвою, зростала в XIX ст. знову думка про спільність і волю своєї України серед невеликих громадок і письменних людей, так виростала серед громад мужицьких своя думка про землю і волю, так показувались де далі марність надій і тих других на всяке панство й начальство" (ст. 23).

„В усякому разі наше мужицтво проходить тепер нате, на чому стояло в козацькі часи XVI—XVII ст. До того ж підходить із різних боків (національного, політичного, соціяльного) й купка письменних українців, котрі не забули того, що вони українці, й хочуть **ухопити кінець нитки,** що ввірвалась в нашій історії в XVIII ст. чи смітимуть наші письменні люде схопитись за край тієї нитки, котрий тягнеться сам по собі в нашому мужицтві, чи смітимуть прив'язати до нього й те, що виплела за XVIII—XIX ст. думка людей, котрих історія не перервалась, і звести в темноті й на самоті виплетену нитку — іноді більш бажання, ніж ясні думки нашого мужицтва, — ось у чому тепер все діло для теперішніх письменних людей на нашій Україні! Ось де для них: чи жити, чи помірати?! (Ст. 29—30).

До того ж, каже Драгоманів, дійшли наші письменні люди і в тих наших країнах, що під Цісарщиною. В Галичині розуміють уже, що марно нодіятися на цісарське начальство, на московське державство племя... та покладають надію тільки на самих себе. А бачучи на нашій Україні людей однакової породи, що одне терплять і до одного йдуть, вони раді пристати до спільної праці з російськими українцями.

Далеко гірше стоять наші земляки в Угорщині, каже Драгоманів. Тепер на всю угорську країну немає ні однісенького письменного чоловіка, котрий би явно промовив хоч слово за своє мужицтво й за рущину та слов'янство. Так воно мусіло бути, каже Драгоманів, після того, як письменні люди в тій країні захотіли бути не громадянами серед своїх людей, а панами, хоч би й руськими. Руського панства коло себе вони не знайшли, — московське було далеко; довелося приставати до угорського, або мовчати. Тут уже й зовсім видно, що все, що не мужицьке, зовсім чуже й зовсім гидує мужицтвом й рущиною, зовсім ворогує проти них. Явно значить, що тут й крихти надії не може бути на щонебудь, окрім на мужицькі громади, котрі самі собі мусять помогти, вибавивши свою землю од чужих людей (ст. 35).

Так малює Драгоманів жахливий стан України, в якому вона знайшлася, розділена між чужими державами після зруйнування Січі (1775) аж до його часів (початок 80 рр. XIX ст.).

[1]) М. Грушевський, Місія Драгоманова, „Україна", Київ, кн. 2—3, ст. 1.

[2]) Громада, українська збірка, впорядкована Михайлом Драгомановим. Передне Слово. Женева, 8°. 1878. Печатня Громади. Ст. 13.

СВІТ ШУКАЄ ВИХОДУ

Наше українське еміграційне громадянство ставиться з певним застереженням й недовірчівістю до всяких федералістичних думок. З погляду минулого таке становище зрозуміле. Попікшись, як кажуть, на молоці, дмухається на воду. А все ж нині в Західній Европі федералістичний рух набув такої опінії, що й українська еміграція не повинна його іґнорувати, навпаки — вона повинна найуважніше слідкувати за його розвитком й витворити на нього власний погляд, щоб рішити, чи приставати до нього, чи триматися осторонь. Щож то за федералістичний рух розвинувся на Заході? З чого він повстав, яку мету він собі ставить?

Двадцять сьомого серпня 1947. року в Монтре, на березі женевського озера в Швайцарії відбувся перший з'їзд Европейської Спілки Федералістів. На тому з'їзді були представники двадцяти шости об'єднань федералістів різних західно і центрально-европейських країн, як також представники „світового руху за світову конфедерацію", з різних комітетів за об'єднану Европу (комітет В. Чорчіля в Англії, комітет Ед. Еріо у Франції і Незалежна Ліґа европейської співпраці й рух за Соціялістичні Злучені Держави Европи). Це був з'їзд представників федералістичних організацій, а не осіб-федералістів. Особи зфедеровані в представлених організаціях, що брали участь у з'їзді і в тих організаціях мають вирішальну силу. З'їзд вітали: президент Центрального Комітету Европейської Спілки Федералістів Анрі Жене, президент швайцарської Европейської Унії Ганс Бауер і державний радник Цодського Кантону Рудолф Рюбатель. На з'їзді було заслухано доповіді: Дені де Румемона „Федералістична поведінка", президента Виконавчого Комітету Е. С. Ф. Д-ра Анрі Бруґманса „Основні позиції европейського федералізму". Далі з доповідями виступили генеральльний секретар Реймон Сільва, проф. Моріс Алле „Економічні вигляди федералізму" кол. міністер закордонних справ Румунії Григорій Ґафенко, Бертран де Жувепель, Роберт Арон, головний редактор французького місячника „Ля Недо", журналіст Тео Шопар „Синдикалізм". З промовами виступили президент Незалежної Ліґи европейського робітництва, проф. теології Гронінґенського університету в Голандії ван дер Леов, міс Ф. М. Джоґефі, член Викон. Комітету ЕСФ, президент британської парляментарної федералістичної групи пастор Гардон Лянґ, кол. міністер війни Великобританії Дункан Сандуе, голова паризької муніціпальної Ради, Анрі Вернболь, міністер і голова служби міжнародніх організацій політичного департаменту Швайцарії, Даніель Секретан.

З'їзд затвердив проєкт статуту ЕСФ, з якого подаємо головніші точки. За статутом ЕСФ ставить собі метою працювати для утворення европейської федерації, як складової частини світової конфедерації, щоб забезпечети тривалий мир у повазі до прав людини, до основних свобід для всіх і соціяльної справедливости.

Вважаючи за засадами, які приписують децентралізацію й демократичну організацію знову в пору, що европейській спільноті належить самій розв'язати суперечки реґіонального характеру, які могли б виникнути серед її членів, ЕСФ визнає своїми головними завданнями:

1. Сприяти усвідомленню кожним европейцем потреби об'єднання всіх европейських націй у федерацію здатну дійсно створити організацію нашого континенту й об'єднаного світу .

2. Підготовляти й сприяти утворенню нових господарських, соціяльних, адміністративних і технічних організмів, що творитимуть зародки федералістичних побудов, а також утворенню пробних організмів, які могли б у належний час політично освятити новий порядок річей.

3. Координувати й посилювати в дусі й способах федералістичних, діяльність різних европейських рухів і угрупувань без різниці націй, конфесій і політичної спрямованости.

4. Добитися співпраці всіх осіб, здатних допомогти триюмфові федералістичної ідеї, чи поширенням їх думок, чи то їх технічними знанями.

5. Представляти европейських федералістів у світових представницьких організаціях в міру їх утворення.

6. Підтримувати, коли треба, зусилля національних федералістів щодо створення в кожній країні федералістичних побудов.

7. Розвивати федералістичну акцію й пропаганду, утворюючи зокрема бюра федералістичної документації, наднаціональні наслідні комісії й сприяючи утворенню національних координаційних комітетів.

З'їзд ухвалив низку доповідей комісій, які опрацювали питання правні освіти і культури, фінансові, в справі Німеччини, господарської політики й загальної політики.

Брак місця не дає можливости подати всі ці ухвали. Тут подамо лише деякі основні моменти ухвал. Ухвала правної комісії, прийнята з'їздом зазначує що: „Загалом кажучи, федерація є спосіб добровільної організації, за яким об'єднуються інтереси для їх захисту й розвитку під таким авторитетом, який їх дисциплінує, поважаючи в мірі, яку треба визначити найважніше з особливостей інтересів. Федералізм є вжиттям цього способу при організації загального порядку в світі. Федералізм може мати різні об'єкти, які вимагають стільки ж ступнів його розвитку. Він може бути релігійний, політичний, господарський, соціяльний, культурний, і правний.

Які б не були варіяції федералізму, проте спільна риса всіх їх об'єднує, всі вони шукають єднання й рівноваги-сполучення універсалізму та індивідуалізму, гармонії, авторитету й свободи. Отже ті варіяції дуже гнучкі; з них випливає послідовна п оступовість. Так зрозумілий федералізм є одною з форм, які підготовляють організацію світового порядку. Він може вживатися і що до всього світу, або що до його частини.

Европа зокрема покликана застосувати федералізм і розвивати його. Це застосування й цей розвиток повинні бути наслідувані, заохочені і підтримані правом.

Чинність права виявляє себе через інституції й норми. Европейський федералізм повинен створити собі інтитуції й норми в рямках загальної одности світу, з тими властивими рисами, які дає народам Европи, у власному господарському просторі, історичний досвід тисячилітньої цивілізації.

Щоб досягти цю мету, правна комісія з'їзду запропонувала утворення окремої постійної комісії, яка мала б завдання підготовити створення „Пробного бюра европейського федералізму". Побудова й обсяг праці, як з погляду інституцій, так з погляду норм постанови на перше місце правний статут Европейця, через забезпечення прав людської особи.

Ці ухвали були прийняті всіма голосами в комісії і на пленумі з'їзду.

С. Гордієнко.
(„На Чужині")

УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ В ЕВРОПІ.

(Докінчення зі стор. 2-гої)

їнської Народної Республіки, Організації Українських Націоналістів, Організації Українських Націоналістів Самостійників - Державників, Союзу Гетьманців Державників, Інтернаціоналу Свободи, від Українських Політичних Вязнів, Комбатантів, Бійців УПА, українських центральних громадських установ, високих шкіл, від студентства, і сотки інших. В поході взяло участь понад 5 тисяч українських еміґрантів, що стихійно прибули до Мюнхену з усіх трьох зон Німеччини, щоб віддати пошану замученим голодом братам, запротестувати проти цього срашного злочину та вказати чужинецькому ще необзнайомленому з большевицькими цілями і дійсністю світові ту страшну загрозу, що її собою представляє большевизм для всього людства.

На кінець належить підкреслити, що в урочистостях взяли участь лави українських націоналістів обидвох угрупувань. Вони ж і надавали тон цілому святові. Треба висловити радість із приводу виявленої тут взаємної толеранції.

П. Чайка.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
9 E. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЄВИЧ,
230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.
ВОЛОДИМИР ГІРНЯК
1 Craik Ave., Kingsway, Torontt 9, Ont., Canada
Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
4651 Braden Ave., Detroit 10, Mich.
ІВАН В. ІВАНЧУК
8930 Manor, Detroit 4, Mich.
СТЕПАН КУРОПАСЬ,
2930 N. Montclaire St., Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУДА
1535 Benjamin Ave., Windsor, Ont., Canada.
СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa.
ІВАН РОМАНИШИН,
15 — 38th St., Irvington, N. J.
ТАРАС ШПІКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.
ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
ҐЕНОВЕФА ЗЕПКО,
1369 Brown St., Akron, O.
МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., , Mattapan, Mass.
ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ
23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467 Woonsocket, R. I.
ДМИТРО ШМАГАЛА,
4037 Roveredge St., Cleveland, Ohio
ОЛЕНА ШТОГРИН
4753 N. Hutchinson St., Phila 41, Pa.
ПЕТРО КУЧМА
95 East 7th St., New York 3, N. Y.

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Почтова адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: BErgen 4-1016.

З КОНЦЕРТОВОЇ ГАЛІ.

Концерт Константини Стефаник в Ню Йорку.

В пятницю, 26 березня, виступить в Тавн Гол в Ню Йорку з власним концертом артистка-співачка, Константина Стефаник, сопран, родом з Винипеґу, Канада. Як можна догадуватись з самого прізвища, артистка є з українського роду і походить з родини, звязаної зі славним іменем письменника Василя Стефаника. Артистка, яка вийшла заміж за канадійця англосаського походження, задержала у своїй артистичній карієрі своє давне прізвище. Вже в дитинному віку виявляла вона музикальні здібности, а в роках 1937 і 1938 здобула різні нагороди на Музичних Фестівалах Манітоби. В Ню Йорку студіювала спів довший час у славної співачки Лотти Леман.

ВИЧИСТИЛИ БІЛОРУСЬКОГО „ПРЕЗИДЕНТА".

Московське радіо передало сьогодні повідомлення агенції ТАСС з Мінську, що там вичистили з посту голови Президії Верховної Ради Білоруської ССР Нікофора Наталєвіча. Причин не подано. На його місце іменовано якогось К. Козлова.

СІМІ СОВЄТСЬКИХ УРЯДНИКІВ ВІДКЛИКАНІ З НІМЕЧЧИНИ

Видавана британцями газена британцями німецька газета „Ді Велт" сьогодні повідомляє, що сімі еовєтських урядників в Берліні, Дрездені та інших містах совєтської зони одержали наказ вертатися до Совєтського Союзу. Їх виїзд не повинен відкладатися довше, як до травня.

АТОМОВИЙ СТРАЙК НЕБЕЗПЕКОЮ ДЛЯ КРАЮ

Вашинґтон. — Президентська комісія для устійнення фактів у справі заповідженого страйку в атомових заводах в Овк Ридж, у стейті Тенесі, заявила, що страйк становить краєву небезпеку. На підставі такої заяви федеральний уряд внесе до суду домагання заборони страйку найменше на 80 днів. У рішенні заінтересованих є 800 працівників в атомових лябораторіях. Комісія заявила, що праця в атомових лябораторіях конечна для безпеченства держави.

ВАШИНҐТОН ПРО ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНУ БРИГАДУ ДЛЯ ГРЕЦІЇ.

Вашинґтон. — Департамент стейту твердить, що на Балканськім півострові стоїть готова Інтернаціональна Бригада, складена з 30,000 вояків для нападу на Грецію. Ці вісті наспіли з Атен. Бригада зорганізована мабуть на те, щоб перешкодити офензиві Греції проти повстанців. Більша частина бригади приміщена в Альбанії, а це вказує, що головний напад мав би бути виконаний на Йоаніну, на границі Альбанії. Бригада складається з трьох ґруп, по 10,000 вояків. Серед вояків є найбільше грецьких повстанців, одначе провід спочиває в руках совєтських дорадників.

Департамент стейту оприлюднив вияснення про демобілізацію соєтських військ, яку розголошується по цілому світі. Це є лише звичайна відправа вислужених вояків з совєтської армії, на місце яких приходять свіжі рекрути. Силу совєтської армії обчисляють на 3,000,000 людей.

ЩО ПИШУТЬ?

ДОСВІД ТАБОРЯНИНА В НІМЕЧЧИНІ, ЩО ВТІК ЗПІД СОВЕТІВ.

(З листу скитальника з Гановеру, писаного 10 грудня 1947 р. до свого вуйка в Онтеріо, у Канаді).

Коли мене німці приловили і привезли сюди, я рішився звідси тікати домів і тікав два рази, одначе оба рази зловили, троха набили і знову привезли на місце праці. Як зловили третій раз, то завезли куди інакше і примістили в карнім таборі і тут я зазнав ще гіршого лиха. У цьому таборі було багато советських політруків, а їх берегли озброєні німці. Між політруків попав і я і хочу вам описати хоч деякі приклади для зясування положення.

Хоч ми тут находилися в найгіршому нещасті, в голоді, холоді і в неволі, то проте большевики своїх звичаїв не касували і поводились, як їх навчили вдома. Отже, коли наші бараки вже були замкнені на ніч на ключ німецькими катами, тоді починають діяти кати большевицькі. Встають ніччю в 1 або 2 годині, розбуджують усіх людей, вибирають зпоміж себе суддів та прокураторів і починають судити тих, котрі там нарікали на большевицьку владу, на комунізм, або розповідали, що там не добре, що там панує недостаток. Також судили людей із Західної України і прозивали всіх „бандерівцями". А як кого осудили, то засуджували на кару і призначували навіть таких, що мали кару виконати. Бувало, що таких засуджених вбивали на смерть, а трупів кидали до ями, яка була під вбиральнею. Коли рано німець не міг дорахуватися одного чи двох, то казали що „удрав", тобто втік.

Я бачив теж, як то советські плінники приходили відвідувати дівчат в сусідніх таборах. Це було в одній місцевості в Саксонії і їм забажалося, щоб дівчата йшли з ними на прогульки та на їх намови. Коли дівчата відмовлялися, то ті „брати" кидали своїх сестер через вікна з 3 поверха з давніших німецьких касарень, які в той час були для нас таборами і ще й казали їм: ви сякі-такі, ви з німцями гуляєте, а з нами не ходите? Таких випадків я самий бачив кілька.

У кільканадцять день після капітуляції Німеччини ми всі оставші рішили їхати „на родіну", бо кожен з нас рад був дістатися до свого рідного села та побачити своїх рідних, яких залишив удома. Правда, американці дали нам на дорогу досить харчів і папіросів і почали вивозити нас кожного дня по кільканадцять тисяч. Одних везли потягами, а других величезними авто-машинами. Так приїхали ми до американсько-советської границі в Німеччині, до ріки Ельби, де нас стрічали „брати", червоноармійці з музикою-оркестрою. Коли американці нас передали, а „червоні" перебрали в свої руки, то дуже нами раділи, що ми їм у руки попали. Вони зібрали нас поперед себе і гнали як вівчар жене стадо овець і пригнали нас знову в табор, оточений колючими дротами. Там нас сортували — окремо чоловіків від жінок і дітей, потім нас обшукували, чи хто не має я-кої зброї. Відтак по списках нас викликали на протоколи до Енкаведе денно по 3—4 рази і питали, коли хто приїхав, чого їхав, де працював і т.п. При тім били в стіл кулаками і скреготали зубами, називали „фашистами". По таких протоколах забирали людей групами і десь вивозили. Не одну групу вивезли на той світ, а інших на важкі, невільничі роботи, куди і я попав. Та коли я побачив, що тут мені буде кінець, то я зарискував на втечу. Нас було багато готових до втечі, але не всім пощастилося втечи. З нашого табору втекло нас тодітрьох, то одного забила сторожа, а нас двох перебралося до давніших лягрів у Німеччині. Тут є багато тисяч українців, які не верталися на рідну землю, а деякі верталися й назад повтікали і так тут живемо, та життя наше гірке...

За одно вас прошу як і тих наших братів, до кого це відноситься: Як є ще у вас людське серце, то стережіться тих сатрапів — большевицьких агентів і гоніть їх від себе, як скажених собак, як їдовитих гадюк. Не слухайте їх брехонь! Вони вам обіцяють рай на землі і, як зачуваю з листів з Канади, дехто їх слухає і їде на певну смерть. Скажіть їм, щоб вони вкинули до печі образ того душогубника Сталіна, а хай повісять образ святого і помоляться на вколішках в подяку Господу Богу, що вони найшлися на вільній землі та не переживають тих страхіть, що ми їх пережили, а мільйони наших братів ще переживає.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Театральна вистава Тов. „Дністер".

Українське Запомогове Тов. „Дністер" повідомляє, що заангажувало Михайла Скоробогача, щоби поставив для Товариства історичну драму „Кума Марта", з часів Хмельницького, в 5-ох діях, зі співами, музикою та танками А. Шатковського. В драмі беруть участь найкращі українські театральні сили міста Ню Йорку та околиці.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

А. Б. — Не можна помістити „так, як є", як Ви пишете під дописом. Теж так не було ні з Шевченком, ні з Франком, як Ви представляєте, а дещо інакше. До того Шевченко та Франко є великими людьми, велитнями духа і серця, а звичайних людей треба міряти звичайною міркою, беручи під увагу їхні недомагання. Ваше обурення є слушне, але його треба вбрати в таку форму, яка виявляла б помилку, а теж і спосіб, як її направити. Покликуєтесь на Христа, тому і памятайте про радість у небі з одного наверненого грішника...

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

THE STORY OF THE CATARACT

SOME four or five thousand years ago, when the priests and wisemen of Greece and Egypt were seeking to wring from Nature the elementary secrets of medical science, they noticed that in some cases of blindness, the pupil or black window of the eye was clouded over by a dense white film or mass.

These early scientists developed the fanciful theory that some sort of fluid collected in the upper parts of the eye and tumbled down, white and foaming, after the manner of a waterfall or cataract, over the inner surface of the pupil. Hence they called it a cataract — and though this notion of the actual process has long since been abandoned, the name "cataract" has come down to us today.

It is known that the ancient doctors who identified the cataract also developed a crude surgical method of removing them, but during the Middle Ages, this technique was forgotten. In the Rennaisance Period, the old operation was revived. It was called "couching," and some surgeons became remarkably skillful at poking their bodkin-like instrument into the eye and either piercing or removing entirely the white mass that was blinding the patient or blurring his vision.

By 1750 it was at last recognized that a cataract is really a clouding of the crystalline eye lens itself—not the intrusion of some foreign fluid as had been supposed. A new operation was devised about that time, in which a slit was cut in the side of the eye, and by gentle massage, the opaque lens was squeezed out. Many refinements have since been made in the cataract operation and it is now very rare that an eye is lost.

Actually, the modern operation takes only five to ten minutes to perform and, under local anesthetic, it is totally painless. The patient is usually kept in bed for two or three days, and must rest for a week or so thereafter. Within a few weeks the average cataract patient is able to read any kind of print with properly fitted glasses and is back on a full schedule of normal activity.

Babies are sometimes born with cataracts, and occasionally they result from injuries or other eye diseases. Diabetes and certain other general diseases have been known to cause cataracts. There are many forms and varieties of cataract, and it is not always easy to distinguish a cataract from other eye conditions. Hence it is important to consult no one but a qualified eye physician, if you suspect you may have a cataract. There is as yet no known medical treatment for this condition, but the operation is a safe procedure that can be performed with assurance to the patient, regardless of his age, that the result will be good.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа **доконче** подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУА ДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

13,036 Соха Петра, Михайла і Параски від Вовк Федора с. Данила з с. Дмитрі (Львів).

13,037 Шелешко Катерини з дому Сеник з Рави Руської від Скуба Богдана.

13,038 Дельманович Марії, Каролини і Анни з м. Кракі-вець (Яворів) від Дельмановича Осипа.

13,039 Бакуненко з Ковальчуків Анни, Бакуненко Катерини і Анни, Літвінська Анастазі, Струкун Еви, Чорнобай Анни і Івана, деякі з с. Щурович, всі з Старих Бродів (коло Львова) від вдови Павлюк Титяни.

13,040 а) Дащак Данила вуйка з с. Ляшки Долішні (Бібрка) від Мартинець Степана.

13,040 б) Кремінь Марії з с. Лінина Велика (Самбір) від Кремінь Теодора.

13,041 До родичів Васецький Михайла, Горбенко Тимофія від Худяк Андрія.

13,042 Кусинь Михайла з с. Берестян (Самбір) від Кусинь Івана.

13,043 Дипко Михайла з с. Острів, Малкош Максима з с. Кінківці (Перемишль) від Голод Степана.

13,044 Дублянин Івана з с. Княжолука, Малкош Максима з с. Кінківці (Перемишль) від Яциник Розалії (Голод).

13,045 Жепчанська Павлини з с. Кругля Велика (Перемишль) від Федочинський Николая.

13,046 Дець Василя, Хміль Дмитра з с. Деревна (Жовква) від Хміль Івана с. Павла.

13,047 Охримович Федосія і Степана з Вел. України від Гурська Татіяни з дому Денесюк.

13,048 Санницький Андрія (Кадикало) з с. Санник (Мостиська) від Чопко Івана.

13,049 Дідик Анни з дому Флейтута з с. Сравно (Зборів) від Венгер Володимира.

13,050 Добромильський Михайла з с. Старої Соли (Старий Самбір) від Фіялківський Василя.

13,051 Меленка Єлуца, Українець Марії з дому Єлящук, Басиста Савети всі з с. Рогізни (Буковина) від Єлящук Ілька.

13,052 Фербей Василя з с. Княже (Снятин) від Данилюк Михайла.

13,053 о. Сіменович Николая зі Старого Косова (Косів) від Яримович з Сіменовичів Ольги.

13,054 Нацулич Івана з с. Стрільбичі (Старий Самбір) від Нацулич Миколи і Заліщук Олекси.

13,055 Бозко Марка з с. Нова Гребля (Прилуки) від Глущенко Григорія.

13,056 Костенюк Марії д. Василя і Анни ур. Страчук з с. Суховерків (Чернівці-Буковина) від Костенюк Дмитра.

13,057 Масляник Осипа з Хирова (Самбір) від Масляник Олександра.

13,058 Левицька Марії з с. Воля (Радехів), Мороз Івана з с. Воля (Радехів), Тимрук Василя з с. Воля (Радехів) від Северин з дому Тимрук Марії.

13,059 Терещак Олекси, Огоновський Богдана від Огоновська Марії (Стефанії).

13,060 Голинський Михайла оперового співака від Голинська Іванни.

13,061 Медвідь Шамра Марії Штука, Шамра Еви, Шамра Дмитра, Бучко Гната всі з Мокрий (Сянік), Хрущ Дмитра з с. Воля Петрова (Сянік) від Хрущ Анни.

13,062 Романів Івана з с. Підгайчики (Перемишляни) Трач Андрія з с. Кимир (Перемишляни), Несторович Григорія з с. Кимир (Перемишляни) від Лубібах Анни.

13,063 Мамрич Гебур Катерини з с. Воля Крицівська (Сянік) від Гебур Степана.

13,064 Кушлик Павла і Максима з с. Кадобна (Калуш) від Кушлик Данила.

13,065 Міштал Івана з с. Руда (Ярослав) від Кіщак Марії з дому Мішталь.

13,066 Дрантюк Максима з с. Дітківці (Броди) від Якімчук з дому Дрантюк Іванни.

13,067 Динека Андрія з с. Люблинець Новий (Любачів) від Гошва Дмитра.

13,068 Дранка Насті з с. Люблинець Новий Острівки (Любачів) від Дранка Дмитра.

13,069 Яблінчук Михайло з с. Космач (Надвірна) від Яблінчук Василя.

13,070 Вариховський Миколая, Вариховська Марії з с. Творильне (Лісько) від Сківа зам. Макар Юстини.

13,071 Денека Тимка з с. Люблинець Новий (Любачів) від Гошва Дмитра.

13,072 Стефанів Ілька з с. Лісники (Бережани) від Стефанів Ярослава.

13,073 Коваль Миколи з с. Брикун (Перемишляни), Бурбан Василя з с. Лупівці (Перемишляни), Лоїк-Марків Катерини з с. Борщів (Перемишляни) від Бурбан Павла.

13,074 Крохмальний Михайла з с. Підгайчики (Перемишляни) від Крохмальний Івана.

13,075 Шанська Теклі з с. Поморяни (Зборів) від Плеска Василя.

13,076 Остапчук Олекси з с. Барилів (Радехів) від Орищук Олександра.

13,077 Булавська Марії з Поморян (Зборів) від Плеска Василя.

13,078 Крохмальна Катерини і Марії з с. Підгайчики (Перемишляни) від Крохмальний Івана.

13,079 Чуприк Михайла з с. Мельниця над Дністром (Борщів) від Чуприк-Довганюк Ольги.

13,080 Соколовський Геронія і Кавак Петра з с. Вовчинець (Станиславів) від Кавак Анни.

13,081 Ліховський Федора з с. Коритниця (Волод. Волин.) від Ліховська Ірени.

13,082 Судин Степана з с. Люблинець Старий (Любачів) від Рибальт Михайла.

13,083 Крупа Курій Марії з с. Люблинець Старий (Любачів) від Гошва Дмитра.

13,084 Кураш Катерини з с. Томен (Любачів) від Бориско Петра.

13,085 Денека Андрія з с. Люблинець Новий (Любачів) від Гошва Дмитра.

13,086 Бурденюк Петра з с. Диків Старий (Любачів) від Боднар Миколи.

Голоситись на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 12. березня 1948 помер у 65 році життя

ДМИТРО ХОХЛА,

член Бр. св. І. Хрестителя, відд. 113 У. Н. Союзу в Дерри, Па.

Покійний родився в селі Бересна, повіт Лісько, Західна Україна. Полишив у смутку жінку Марію і 12 дорослих дітей.

Похорон відбувся 15. березня при численній участи родини, членів і знайомих до укр. катол. церкви Пречистої Діви Марії в Латроб, Па., а відтак на цвинтар св. Івана в Дерри, Па. — В. Й. П.!

Д. Годчак, секр.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі" безплатно, хай вишле таке оголошення впрост до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було **поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове** оголошення, розміру 1½ цаля в одній колюмні, коштує $1.00.

Адм. „Свободи".

ТАРЗАН, ч. 1809. Щоб перешкодити намірам дезертирів.

Як Педро втік у нетри, Крас звернувся до Еронга: „Йому бракує клепки в голові".

Підслухавши його замітку, Педро з помсти рішився остерегти Тарзана.

Пів години пізніше Нкіма прибігла до Тарзана.

З острахом вона сказала „великому войовникові", хто то пристав до бандитів.

„Еронго стане їм до помочі при полюванні на слонів", сказав пан джунглів. „Мусимо їх випередити", сказав він до своїх товаришів з племени.